

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО РЕЦЕНЗЕНТА

доктора медичних наук, професора, в. о. завідувача
кафедри репродуктивної та клінічної ембріології НУОЗ
України імені П. Л. Шупика **Сербенюк Анастасії**

Валеріївни,

на дисертаційну роботу **Кирильчук Ольги Олександрівни**
«Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних
захворювань у вагітних з застосуванням допоміжних
репродуктивних технологій та профілактика виникнення
ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних
технологій»

на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю
222 Медицина

(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Актуальність обраної теми дисертації

В умовах військової агресії РФ проти України значно погіршилися демографічні показники, зросла потреба у збереженні репродуктивного здоров'я населення та підтримці потенціалу народжуваності. Війна призвела до широкомасштабних соціальних, психологічних та медичних викликів, що негативно впливають на репродуктивну функцію жінок: зростання рівня стресу, посттравматичного синдрому та соматичних захворювань, які порушують гормональний гомеостаз; обмежений доступ до медичних послуг, у тому числі до репродуктивної медицини та супроводу вагітності; погіршення соціально-економічних умов, що підвищують ризики ускладнень вагітності; зростання частоти екстрагенітальних захворювань, що обтяжують перебіг вагітності, особливо у жінок із безпліддям.

У цих реаліях допоміжні репродуктивні технології (ДРТ) набувають ще більшої значущості як інструмент компенсації демографічних втрат та підтримки репродуктивного потенціалу.

Таким чином, дослідження, спрямоване на стратифікацію гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних після ДРТ, а також на розробку профілактичних заходів, є надзвичайно актуальним для сучасної

України, сприяє підвищенню якості медичної допомоги, зниженню перинатальної захворюваності та підтримці демографічної стабільності у складний воєнний період.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота є науково-дослідною роботою здобувачки поза аспірантурою кафедри репродуктивної та пренатальної медицини НУОЗ України ім. П. Л. Шупика на тему «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних з застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій», номер державної реєстрації - № 0123U103797, термін виконання 2023-2025 роки, а автор є її виконавцем.

Новизна дослідження та одержаних результатів

У дисертаційній роботі вперше запропоновано комплексну модель стратифікації вагітних після ДРТ, що ґрунтується на поєднаній оцінці гормонального статусу та наявності екстрагенітальних захворювань. Встановлено прогностично значущі гормональні маркери, асоційовані з розвитком ускладнень вагітності, та доведено їх взаємозв'язок із соматичною патологією. Отримані результати розширюють сучасні уявлення про патогенетичні механізми ускладненого перебігу вагітності після застосування ДРТ.

Науковою новизною є розробка вимог до обстеження та спостереження за жінками, які планують вагітність шляхом ДРТ та визначення показань до оперативного втручання при утвореннях молочних залоз. Отримані результати розширюють сучасні уявлення про патогенетичні механізми ускладненого перебігу вагітності в цій категорії пацієнток.

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження

Теоретичне значення дисертації полягає у поглибленні знань щодо ролі гормональних порушень та екстрагенітальної патології у формуванні

ускладнень вагітності після ДРТ. Практичне значення роботи полягає у можливості використання розробленої автором стратифікаційної моделі в повсякденній клінічній практиці акушерів-гінекологів і репродуктологів з метою персоніфікації ведення вагітності, оптимізації профілактичних заходів та зниження частоти несприятливих перинатальних наслідків.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Основні положення, висновки та практичні рекомендації дисертаційної роботи є науково обґрунтованими та достовірними. Вони базуються на аналізі достатнього за обсягом клінічного матеріалу, застосуванні сучасних методів лабораторної діагностики та коректних методів статистичної обробки даних. Отримані результати логічно узгоджуються з поставленими завданнями дослідження та підтверджуються статистично значущими показниками.

Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення

Дисертація оформлена відповідно Державним стандартам і діючим вимогам МОН України. Анотація викладена українською і англійською мовами і в достатній мірі відображає основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та практичного значення.

У вступі пояснено актуальність теми наукової роботи. Чітко сформульовано мету та завдання дослідження відповідно до предмету та об'єкту дослідження, відображено наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, наведено дані про структуру, обсяг дисертації і зв'язок роботи з науковими програмами, висвітлено обсяг апробації результатів дисертаційного дослідження та вагомий особистий внесок здобувача, публікації.

Авторкою представлено сучасний, методологічно правильно оформлений огляд літератури, який містить проміжні висновки і окреслює коло

невирішених і дискусійних запитань, які необхідно детально і всебічно вивчати. Об'єм даного розділу є достатнім, текст структурований, легко сприймається, зрозуміло та цікаво. Більшість посилань складають роботи останніх 5 років.

Усі розділи власних досліджень викладені в логічній послідовності.

Дослідження відображено у достатній кількості інформативних таблиць та рисунків. У розділі, присвяченому аналізу та узагальненню отриманих результатів, здобувачка коротко виклала основні отримані результати, надала їх аналіз та коментар.

Висновки, зроблені на фактичному матеріалі та результатах дослідження, показують основні результати і свідчать про досягнення поставленої мети.

Практичні рекомендації сформульовано чітко, послідовно та зрозуміло, тому вони можуть бути легко використані у щоденній клінічній практиці.

Список використаних джерел оформлений належним чином. Більшість використаних наукових джерел опубліковані англійською мовою. Наведений об'єм використаних джерел свідчить про всебічний аналіз та детальний відбір даних літератури для обґрунтування доцільності та актуальності проведеного дослідження.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які ускладнення можна попередити?
2. Які перспективи досліджень можливі у майбутньому?

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях

За матеріалами дисертації опубліковано 4 друковані роботи, з них: 2 - статті у фаховому науковому виданні, рекомендовані МОН України, 2 - статті в наукових виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів.

Що виносяться на захист

Кирильчук О.О. особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Всі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені авторкою самостійно.

У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, авторці належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорено та узагальнено наукові положення дисертації, оформлено висновки та практичні рекомендації.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросовісності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації)

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеню доктора філософії Кирильчук Ольги Олександрівни на тему «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій» встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації Кирильчук О.О. є оригінальним.

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного
дослідження в практиці

У клінічній практиці акушерів-гінекологів та лікарів-репродуктологів результати дослідження можуть бути використані для: персоналізації гормональної підтримки у ранні терміни гестації; своєчасного направлення пацієнток на консультацію ендокринолога, терапевта або інших суміжних спеціалістів; зниження частоти необґрунтованих медикаментозних втручань. У разі виявлення несприятливого гормонального профілю рекомендовано коригувати лікувально-профілактичні заходи з урахуванням ступеня ризику, що сприяє зниженню частоти ранніх гестаційних ускладнень та покращенню перинатальних результатів.

Отримані результати допустимо використовувати при розробці локальних клінічних протоколів та алгоритмів ведення вагітності після ДРТ, а також при вдосконаленні стандартів диспансерного спостереження за вагітними групи високого ризику. Матеріали дисертаційного дослідження можуть бути рекомендовані для впровадження в освітній процес на кафедрах акушерства та гінекології, репродуктології та сімейної медицини при підготовці лікарів-інтернів і лікарів курсів післядипломної освіти.

Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради

Дисертація Кирильчук О.О. на тему «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій», відповідає паспорту наукової спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня
доктора філософії

Згідно актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової

новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Кирильчук Ольги Олександрівни «Стратифікація змін гормонального стану та екстрагенітальних захворювань у вагітних із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій та профілактика виникнення ускладнень при застосуванні допоміжних репродуктивних технологій» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» і може бути представлена до офіційного захисту, а її авторка Кирильчук Ольга Олександрівна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний рецензент:

доктор медичних наук,
професор, в. о. завідувача кафедри
репродуктивної та клінічної
ембріології НУОЗ України
імені П. Л. Шупика

Анастасія СЕРБЕНЮК

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАСВИДЧУЮ
20

(Handwritten signatures and stamps)